

5 vragen over

Samenwerking

"Als je elkaar kent en vertrouwt, ervaar je dat samenwerken echt wat oplevert."

- Jacqueline Stuurstraat -

Op alle fronten moeten keuzes gemaakt gaan worden', voorziet Jacqueline Stuurstraat. Ze maakt zich zorgen over de toekomst. De personeelsproblemen gaan ons allemaal raken en maatschappelijke druk geven. RegioPlus kan helpen inzicht en richting te geven op thema's van de arbeidsmarktproblematiek, vertelt zij.

1

Hoe is het samenwerkingsverband RegioPlus veranderd door de jaren heen?

'RegioPlus is een samenwerkingsverband van regionale werkgeversorganisaties in de zorg. Via RegioPlus kunnen leden, de zorg- en welzijnsorganisaties, kennis en ervaringen ophalen en delen over de arbeidsmarkt in de zorg, zowel landelijk als regionaal. Zo vormt RegioPlus de schakel tussen landelijk beleid vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de kennis en ervaring op de werkvloer in de regio's. In de loop der jaren is de meerwaarde en kracht van de regionale aanpak meer en meer op de kaart gezet. Iedere twee maanden overleggen de verschillende bestuurders van de werkgeversorganisaties met elkaar. Vanuit het samenwerkingsverband is er contact met de hele sector, van zorgmedewerker tot politiek. Zo houd je een integrale blik. En als directeur kon ik informatie over die hele keten vinden, verbinden en daarmee direct of indirect invloed uitoefenen.'

2

Welke uitdagingen zie jij voor samenwerking in de zorg? ?

Een aantal jaar geleden is er een duidelijke keuze gemaakt om stevig stakeholdermanagement te gaan doen. Maar dat brengt nieuwe dilemma's met zich mee. Als de regio's sterker worden, en beter vertegenwoordigd naar de landelijke politiek toe, betekent dat dat andere, landelijke partijen iets moeten inleveren. Nu beconcurreren we elkaar nog, maar we moeten toe naar een manier waarop we elkaar kunnen versterken, want landelijke en regionale partijen zijn beide nodig. Je hebt te maken met cultuur- en organisatieverschillen. Zo is het samenwerkingsverband opgebouwd uit samenwerkers en verbinders. Die hebben een hele andere mentaliteit dan sommige landelijke partijen, die bijvoorbeeld meer de rol van onderhandelaar op zich nemen. Hoe zorg je dan dat je constructief samenwerkt aan een duurzaam arbeidsmarktbeleid? Die zoektocht is nu gaande en dat is een grote opgave voor RegioPlus. Maar die samenwerking moet wel opgezocht worden,

Jacqueline Stuurstraat (1966) is gestart in de zorg en opgeleid als ergotherapeut. Ze heeft zich al snel gericht op de arbeidsmarkt van de zorg. Als regiomanager en consultant ontwikkelde zij expertise op de flexibilisering van de arbeidsmarkt en initieerde zij als projectleider en programmamanager een groot aantal projecten voor de arbeidsmarkt in de zorg. Ze stond aan de wieg van deRotterdamseZorg en was daarvan tien jaar lang het gezicht, eerst als programmamanager daarna als directeur. Vanuit deze functie heeft ze de ontwikkeling van het landelijk samenwerkingsverband RegioPlus intensief meegemaakt.

want die disbalans op de arbeidsmarkt raakt alles. Daarnaast moet er meer domein overstijgend samengewerkt worden. Dat je in de hele keten gezamenlijk kijkt: hoe regelen we het goed voor die patiënt? Met huisartsen, ziekenhuizen, ouderenzorg, etc. De regionale werkgeversorganisaties kennen die partijen vaak al en kunnen dat samenbrengen.'

3

Wat was voor jou de meerwaarde van het samenwerkingsverband?

'Wat ik zelf superleuk en leerzaam vind van RegioPlus is deelname aan het landelijke overleg waar alle regionale werkgeversverenigingen aan deelnemen. Ik heb vanuit deRotterdamseZorg te maken met meer dan dertig zorgorganisaties die we proberen samen te brengen vanuit een gemeenschappelijk belang: voldoende goed opgeleid zorgpersoneel voor de regio, zowel nu als later. Als je elkaar kent en vertrouwt, ervaar je dat samenwerken echt wat oplevert. Maar werkgeversorganisaties zien de meerwaarde van die samenwerking niet altijd direct. In het landelijke samenwerkingsverband bevond ik me in dezelfde positie als zij. Dan ben ik degene die denkt "wij doen het zo, wat heb ik eraan om daar concessies in te doen?" Dat is een fantastische spiegel. Want wat houdt mij tegen om gezamenlijk een thema op te pakken? Als directeur van deRotterdamseZorg stapte ik namelijk wél makkelijk over die bezwaren heen. Zo kan ik me in beide kanten inleven, en dat is enorm leerzaam. Een andere meerwaarde is de dialoog met collega's met dezelfde ervaringen. Als directeur heb je te maken met veel vragen, dilemma's en knelpunten die soms leiden tot slapeloze nachten. Als je ervaringen daarover kunt uitwisselen, ga je beter en met nieuwe perspectieven het gesprek in de regio aan.'

4

Wat is jouw visie op de toekomst?

'Daar maak ik mij zorgen over. Het systeem loopt vast en er zullen hele grote problemen ontstaan. We zijn gewend geraakt aan de beschikbaarheid van zorg, maar iedereen gaat merken dat de huisarts niet direct tijd meer voor je heeft, of dat er niet tijdig plek is voor je dementerende ouder. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden, met alle dilemma's die daarbij horen: wie heeft écht zorg nodig en wie zal moeten wachten, of wie komt niet meer

in aanmerking voor professionele zorg? Een deel van de oplossing zal zitten in dat er minder zorgvragen gemedicaliseerd worden en dat de focus ligt op écht zieke mensen. Wanneer er niet tijdig zorg beschikbaar is dan zullen familie en naasten langer in de rol van informele zorgverlener gedrukt worden. Dat gaat steeds meer druk op maatschappij leggen. Al die mensen die het thuis in goede banen proberen te leiden, hoe ga je die helpen? Dat vraagt bijvoorbeeld om een verandering in de mindset van zorgprofessionals: van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Van zorgpersoneel worden dan andere competenties gevraagd. Het is voor hen een lastige verandering: het voelt tegennatuurlijk om minder voor cliënten te doen en meer door naasten en henzelf te laten doen.'

'Wie heeft écht zorg nodig, en wie zal moeten wachten?'

5

Welke rol speelt RegioPlus in de ontwikkelingen die je schetst?

'Het gat tussen de groeiende zorgvraag en het aanbod van zorgpersoneel zal steeds groter worden. Het is heel belangrijk om zorgmedewerkers te behouden in de sector, daarbij is de modernisering van het werkgeverschap cruciaal. Zorgorganisaties hebben zich te verhouden tot nieuwe generaties, die op andere manieren omgaan met werken. Denk aan die flietsbezorgdiensten: die vinden voldoende personeel, want jonge mensen willen graag autonomie en werken wanneer het hen uitkomt. Maar in de zorg moet je diploma's hebben en trage procedures doorlopen. Voor steeds meer mensen is dat een drempel. Die denken: "dit bevalt mij niet, ik ga weer". Zorgorganisaties zijn nog te weinig voorbereid op pragmatische jongere generaties. Maar met alleen het werven van nieuwe medewerkers gaan we het niet redden. We slaan andere wegen in waarbij innovatie, informele zorg en preventie belangrijke thema's zijn. Een andere grote opgave is het optimaal inzetten van schaarse professionals, en daarvoor hebben we regionale coördinatie nodig. Dat vraagt van iedereen een andere mindset, een andere manier van werken. Het is aan RegioPlus om de vraagstukken hierover in kaart te brengen, kennis te verbinden en goede voorbeelden uit de regio's te verbreden. Zo kunnen we met elkaar het landelijke systeem voorbereiden op de zorg van de toekomst.'